

AMÈRICA II (Història contemporània)

Codi: 22137

Professor: **Francisco Morente (grup 2)**

Curs 2002-2003 (segon quadrimestre)

Tipus d'assignatura: **Troncal**

Número de crèdits: **6**

Recomanacions: haver cursat prèviament l'assignatura **Amèrica I**

Llatinoamèrica des de finals del segle XIX fins a la Gran Depressió

PROGRAMA

1. Característiques generals del període 1880-1930
 - 1.1. La construcció de l'ordre oligàrquic, 1880-1914.
 - 1.2. L'entrada a la societat de masses i la quebra de l'ordre oligàrquic, 1914-1930. Democratització, classe obrera i capes mitges urbanes.
 - 1.3. Caracterització de les economies exportadores. Llurs variants.
 - 1.4. Crisi de les economies exportadores. Les primeres industrialitzacions substitutòries. Caracterització de la crisi dels trenta a Amèrica Llatina.
 - 1.5. El debat historiogràfic. La teoria de la dependència i el revisionisme liberal.

2. Mèxic. Del *porfiriato* a la construcció de l'Estat Popular
 - 2.1. El *porfiriato*. Modernització i oligarquia. Liberals, *reyistas* i *científicos*.
 - 2.2. La revolució mexicana. Conceptualització del procés revolucionari. Les causes de la revolució. Els protagonistes socials.
 - 2.3. La revolució mexicana: de Madero a Carranza. Villisme i zapatisme.
 - 2.4. La construcció de l'Estat Popular. Els cabdills de Sonora. Obregón i Calles. El *Maximato*.

3. Argentina. Consolidació i crisi de l'Estat oligàrquic
 - 3.1. La consolidació de l'Estat nacional. El P.A.N. i el règim de Roca.
 - 3.2. L'expansió econòmica: els cereals i la carn.
 - 3.3. El creixement urbà i el naixement de les oposicions al règim oligàrquic: sindicalisme i radicalisme.
 - 3.4. La reforma Sáenz Peña i el triomf de l'UCR. Les presidències radicals.
 - 3.5. La crisi del model agroexportador.
 - 3.6. La *revolució* de 1930.

4. Bolívia. De la Guerra del Pacífic a la Guerra del Chaco
 - 4.1. La Guerra del Pacífic i la mutilació territorial. La construcció de l'ordre conservador. Els barons de la plata. El retrocés de les comunitats indígenes.
 - 4.2. La guerra civil de 1899 i l'ascens dels liberals. L'oligarquia de l'estany i la modernització econòmica del país. L'era d'Ismael Montes.
 - 4.3. La revolució republicana i el recanvi d'èlits. Versions del republicanisme: Saavedra, Siles i Salamanca.
 - 4.4. La Guerra del Chaco.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Bethell, L. (ed.), *Historia de América Latina*, Barcelona, Crítica, 1991 (vols. 9 i 10).

- Bulmer-Thomas, V., *La historia económica de América Latina desde la independencia*, México, FCE, 1998.
- Carmagnani, M., *Estado y sociedad en América Latina, 1850-1930*, Barcelona, Crítica, 1984.
- Halperin, T., *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Alianza Editorial, 1998.
- Klein, H.S., *Parties and political change in Bolivia, 1880-1952*, Cambridge, 1969.
- Lucena, M. (ed.), *Historia de Iberoamérica*, Madrid, Cátedra, 1988, vol. III.
- Rock, D., *Argentina, 1516-1987. De la colonización española hasta Raúl Alfonsín*, Alianza Editorial, Madrid, 1988
- Silva Herzog, J., *Breve historia de la revolución mexicana*, FCE, México, 1960.

La bibliografia sobre cada un dels temes es facilitarà al llarg del curs.

AVALUACIÓ

Hi haurà un examen de la totalitat del programa que constarà de dues parts: una amb preguntes breus de caràcter factual i una altra que consistirà en una o més qüestions a desenvolupar.